

החייך כסנא

י"ז מרחשון ה'תשע"ז 18.11.16

מגזין מס' 405

שבת פרשת וירא

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה

יהודי יקר, החי לרגל עבודתו בשנים האחרונות באחת ממדינות אפריקה, שלח אלי את אחד משיריו של המשורר והזמר היהודי הנודע לאונרד כהן ז"ל, שהלך לעולמו בימים אלה:

"כשאיני יודע לאן אלך, אני הולך אליך / כשאיני יודע לאן אפנה, אני פונה אליך / כשאיני יודע איך לדבר, אני מדבר אליך / כשאיני יודע מה להחזיק, אני עוקד עצמי אליך / כיון שאיבדתי את דרכי, אני בוחר בדרך אליך / כיון שטינפתי את לבי, אני נושא לבי אליך / כיון שביזבזתי את ימי, אני מביא את הערימה אליך / אני עובר דרך חור סיכה של אור / נחסם על ידי כל מחשבה / אני עף על קומץ של זיכרון / מובס בידי השתיקה... / הנה מקום שבו השתיקה מעודנת יותר / והנה הפתח שבתבוסה / והנה אבזם הרצון / והנה הפחד ממך... / והנה הידוק הרחמים... / ברוך אתה ברגע של אדם זה / ברוך אתה שנוכחותו מאירה רוע מקומם / ברוך אתה המוציא שלשלאות מן האפלה / ברוך אתה המחכה בעולם / ברוך אתה - אשר שמו בעולם".

אשתף אתכם במעט מרטט התהודה הפנימית שחיותי למקרא מילותיו האמורות של ה'יהודי הנצחי' - כפי שהעליתי על הכתב בתגובתי לשולח השיר:

שירו זה של לאונרד כהן ז"ל הינו עדות אותנטית בת זמננו לכך ש'עם ישראל חי'... כנותו ואומץ לבו היחודיים הקימו בשירתו עבור כולנו אנדרטה חיה ל'נקודה היהודית' המסותרת עמוק עמוק בתוככי כל יהודי - הנקודה שלעולם נשארתי בשלימותה. ואדרבה, כותב לאונרד, דוקא ממעמקיי כאבני תופת אובדן הדרך... כשמכל עבר ניבטת זוועת הודאות הגמורה כי אין שום מפלט... באשר יודע איש בנפשו אשר אבדה תחושת ה'תום' ואיננה עוד... אזי, כשבאמת אין שום מוצא - לא נותר אלא להרפות ולהיכנע ל'אבא'... אשר בשמים ממעל ובארץ מתחת - אין עוד מלבדו!

שירתו של לאונרד כהן היא בבחינת 'דוגמית', טיפה יחודית אחת מאין ספור הטיפות שבמפל הכללי של 'שיר השירים' היהודי. ולכן, במובן זה, שירתו היא גם שירתי שלי, כשם שהיא שירת תחייתם הפנימית של רבים רבים מישראל שבכל הדורות, ובפרט בדורנו זה - דור יתום... ממש כ'תחיית המתים'...

דוקא כשמגיע האדם לתחתית... לפתע מתפכח הוא לגלות שבעצם נולד מחדש - אל תוך הויה של אמת נעלה לאין ערוך מזו הקודמת. אזי באמת יכול הוא להודות לה' על ההתרסקות... כי רק לאחריה, מתוך עיי החורבות של ה'אני' המובס, זורח ה'תום' האמיתי השייך כל כולו ל'אבא'... ומתאפשרת תחילתה של תנועה 'עצמית' בחיות מחודשת לשקם ולהצמיח מחיל אל חיל! דוקא שבירת ה'ישות' היא שפותחת בפני האדם את שער תעצומות הנפש, להלך הליכה עיקשת ובוטחת כנגד הזרם... כל אחד ואחד בדרכו היחודית לשרת את הבורא. ליאונרד כהן ז"ל זכה להיקבר בקבר ישראל לצד הוריו היהודים בטקס קבורה יהודי על פי ההלכה. תהי נשמתו צרורה בצרור החיים. וקמו וירננו שוכני עפר והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממש.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

חדש: סדנת תניא יחודית בירושלים - פרטים בעמ' 13

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

כ' חשון – יום הולדת הרבי הרש"ב

הולדתו

ביום כ' חשון תרכ"א נולד אדמו"ר הרש"ב (לימים הנשיא החמישי לשושלת אדמו"ר חב"ד) לרבי שמואל ורבקה שניאורסון, בעיירה ליובאוויטש. כשנה לפני כן, ביום י' כסלו תר"כ סיפרה כי אימו ראתה בחלומה את סבה, האדמו"ר האמצעי, ואת אמה, מרת שיינא שאמרה לה בשמחה רבה "רבקה, את ובעלך כיתבו ספר תורה". ואדמו"ר האמצעי הוסיף: "ויהיה לכם בן טוב, ועל שמי – אל תשכחו". אמה הוסיפה "רבקה, השומעת את מה שאבי אומר לך" ואז התעוררה משנתה. אחרי תשעה ימים, בליל י"ט כסלו, חלמה שוב והפעם באו אמה, סבה ודמות אדם זקן. אמה אמרה לה "רבקה, את ובעלך כתבו ספר תורה". אדמו"ר האמצעי אמר "ויהיה לך בן טוב" והאיש הזקן אמר "אמן, כן יאמר ה'". אמה סיימה "סבא, ברך אותה" והאיש הזקן ברך אותה. אמה ואדמו"ר האמצעי ענו אמן בקול רם, והיא התעוררה.

לאחר שסיפרה חלומותיה לבעלה אדמו"ר המהר"ש, אמר הוא כי ברצונו שספר התורה יכתב על קלף מעורות שחוטים וכשרים. אביו, אדמו"ר ה'צמח צדק' ציווה כי תחילת כתיבת הספר תורה תהיה בחשאי, בנוכחות אחיו בלבד ובחדרו. כעבור פחות משנה נולד שלום דובער.

תספורתו

בשנת תרכ"ד, כשהגיע אדמו"ר הרש"ב לגיל שלש, אמר סבו, אדמו"ר ה'צמח צדק', לבנו אדמו"ר המהר"ש שאת התספורת יעשו בחשאי, והוסיף שבערב, לפני היכנסו לגיל שלש, יביאו את הילד כדי שישן בחדרו.

בבוקר כששלום דובער קם משנתו, ציוה אדמו"ר ה'צמח צדק' כי יטלו את ידיו של הילד. לאחר נטילת ידיו, אמר האדמו"ר עם הילד את ברכות השחר וענה אמן אחר ברכותיו. לאחר התפילה קרא לבנו, אדמו"ר המהר"ש, וכלתו הורי הילד, ואמר להם: "פח השמן הרוחני שנתן מורנו הבעל שם טוב לתלמידו מורנו הרב המגיד ממזריטש למשוח את אדמו"ר הזקן לנשיאות לדורותיו, הנה בכח זה נמשח חותני – אדמו"ר האמצעי, ואני, הנה בכח זה משחתי אותך ובכח זה הנני מושח את הילד". אחר כך הוכנס אדמו"ר הרש"ב ללימודי ה'חדר' שהיה בחדר השני של בית המדרש הקטן אצל אדמו"ר ה'צמח צדק'. ומאז, בכל יום היה נכנס עם אחיו רבי שניאור זלמן אהרן אל הסב, אדמו"ר ה'צמח צדק', שהיה משתעשע עימו ומתעניין בלימודיו.

שידוכו

בילדותו שהה אדמו"ר הרש"ב רבות בבית סבו אדמו"ר ה'צמח צדק'. באחד הביקורים נכח שם דודו, בנו של האדמו"ר, ר' יוסף יצחק, עם בתו שטערנא שרה. אדמו"ר ה'צמח צדק' אמר בהצביעו על נכדו הרש"ב ועל נכדתו שטערנא שרה: "חתן וכלה". שאל הדוד, ר' יוסף יצחק את אביו: שמא לכשיגדל לא יהיה ראוי לה? השיבו אביו: זה הקטן יגדל ממך!

ביום י' סיון תרכ"ה נכתבו התנאים בין הצדדים. זמן החתונה נקבע לקיץ ה'תרל"ה בירושלים. כשהגיע מועד החתונה, תבע אדמו"ר מהר"ש לעשות את החתונה ב'ירושלים' של זמן הגלות – בעיירה ליובאוויטש. בפועל, בעקבות סיבות שונות, לא יצא הדבר לפועל.

חתונתו

במוצאי שבת פרשת 'תצא', ביום י"א אלול תרל"ה התקיימה החתונה בעיר אוורוטש.

מיד לאחר החתונה אמר אדמו"ר המהר"ש לבנו כי מעתה יהיה עליו לאכול רק בשולחן נפרד בגודל מסויים. ואכן, במשך שש עשרה שנים אכל הרש"ב על אותו שולחן מבלי שידע מדוע (לימים סיפר אדמו"ר הריי"ץ כי בבית אדמו"רי חב"ד לדורותיהם כלל לא היתה קיימת אצל בניהם ובנותיהם השאלה – למה). את סדר יומו מילא אדמו"ר הרש"ב בלימוד תורה.

קבלת הנשיאות

ביום י"ג תשרי תרמ"ג הסתלק אדמו"ר המהר"ש. הסתלקותו שברה את לב בנו אדמו"ר הרש"ב והשפיעה עליו בצורה כה עמוקה, עד כי במשך כאחת עשרה שנים נמשך אצלו תהליך קבלת הנשיאות. תחילה נהג רק לומר 'מאמרי חסידות' ברבים (דבר שבדרך כלל היווה את האות לקבלת הנשיאות), ובהמשך, בשנת תר"נ, החל לקבל אנשים ל'יחידות' באופן זמני. רק בראש השנה תרנ"ד, החל גם להתפלל במקומו הקבוע של אביו, לקבל חסידים ליחידות באופן מסודר וכן לענות בכתב על שאלותיהם של החסידים. כמו כן היה מוסר את מאמרי החסידות שאמר כדי שהחסידים יוכלו להעתיקם, להפיצם וללומדם.

בקהילת החסידים ייחלו בהשתוקקות עצומה שאדמו"ר הרש"ב יקבל את הנשיאות באופן רשמי ומלא, אך הוא עמד בסירובו. בהזדמנות מסויימת אמר ר' גרשון דובער מנעוול לאדמו"ר הרש"ב, בנוגע לסירובו לקבל את הנשיאות: "אדמו"ר הזקן הצית את אור החסידות ואתם רוצים לכבות?" כששמע זאת אדמו"ר הרש"ב, פרץ בבכי. לאחר בקשות והפצרות רבות, ניאות לקבל על עצמו את הנשיאות באופן רשמי ומלא.

בתקופת נשיאותו פעל הרבי רבות לשיפור מצבם הגשמי והרוחני של היהודים בכלל ויהודי רוסיה בפרט. בערך בשנת תר"נ החליטה ממשלת רוסיה על גירוש כל היהודים ממוסקבה. אדמו"ר הרש"ב ניסה בדרכים שונות לבטל את הגזירה, אך הדבר לא צלח בידו. בזמן ביצוע הגזירה הוא דאג ליישב את יהודי מוסקבה במקומות הולמים. חלק נכבד מעסקנותו הציבורית נעשה בשיתוף פעולה עם גדולי האדמו"רים והרבנים. עם חלקם היה בקשר מכתבים רצוף ובכמה מקרים אף נפגש עם כמה מהם.

ייסוד ישיבת תומכי תמימים

ביום ראשון ט"ו אלול תרנ"ז, בעיצומם של ימי ה'שבע ברכות' של חתונת בנו אדמו"ר הריי"צ, קרא אדמו"ר הרש"ב לוועידה של כחמישים איש. מבחירי הרבנים ו'הגבירים' (בעלי אמצעים ורכוש רב) שהגיעו אז לליובאוויטש לרגל החתונה. באסיפה זו הודיע הרבי על החלטתו לייסד את ישיבת 'תומכי תמימים'. חידושה של הישיבה, הסביר, יהיה הלימוד העיוני של הבחורים בתורת החסידות וההליכה בדרכיה. תלמידי הישיבה שייקראו 'תמימים' יהיו מוקד של יראת אלוקים, עובדי ה' אמיתיים מקרב איש ולב עמוק. כעבור יומיים, ביום שלישי י"ז אלול, בחר אדמו"ר הרש"ב את 18 התלמידים הראשונים לישיבה. שלוש שנים אחרי הקמתה של הישיבה, בשמחת תורה תרס"א, אמר אדמו"ר הרש"ב שיחה בפני 'תלמידי התמימים', המבוססת על דברי חז"ל **"כל היוצא למלחמת בית דוד כותב גט כריתות לאשתו"**. בשיחה הסביר את מטרתם של תלמידי 'התמימים' בישיבתו והציב נקודות נוספות בעבודה המוטלת על תלמידי התמימים, חיילי בית דוד.

מליובאוויטש לרוסטוב

בימי מלחמת העולם הראשונה בחודש חשון תרע"ו

שטערנא שרה שהביעה את הסכמתה לדבר, ולאחר מכן הסכים לכך גם אדמו"ר הרש"ב.

לצורך הנפקת הויזה צולם האדמו"ר, וזוהי תמונתו היחידה. לקראת ההפלגה, כשהאוניה כבר עמדה לצאת לדרכה וכבר נמכרו מרבית חפצי הבית, יצא לפתע בוקר אחד אדמו"ר הרש"ב מחדרו ואמר לבני ביתו כי שינה דעתו והחליט מטעמים השמורים עימו שלא לעזוב את המדינה. לכך הוסיף בקשה: שלא יוסיפו לשאול מדוע ולמה. אדמו"ר הרש"ב נשאר ברוסטוב.

הסתלקותו

ביום חמישי בלילה, כ"א באדר תר"פ, נראה אדמו"ר הרש"ב עייף וחלש מהרגיל. למחרת, ביום שישי בבוקר, החמיר מצבו וחומו עלה. הרופא המקורב לאדמו"ר בדק אותו וקבע כי זוהי רק 'אינפקציה קלה'. במוצאי שבת, לאחר ההבדלה, ביקש אדמו"ר הרש"ב לעשן ולפתע חש שלא בטוב וכמעט שהתעלף. הנוכחים במקום התיזו עליו מים קרים ומהרו לקרוא שוב לרופא.

במשך הלילה גברה חולשתו ובבוקרו של יום ראשון, כ"ד באדר, נזקק אף לסיוע בנטילת ידיו. בעקבות זאת, שהו במהלך כל השבוע, בבית אדמו"ר הרש"ב, רופאו הקבוע ועמו צוות רופאים

ניגונו הידוע של ר' אשר מניקולייב.

תמונתו

בשנת תר"פ תיכנן אדמו"ר הרש"ב להגר מרוסטוב לטורקיה. באותה תקופה היתה גרוזיה מדינה עצמאית וכל משרדי ממשלתה נמצאו בבתי מלון ברוסטוב.

במשרד האוצר עבד יהודי שבראש השנה התפלל בבית הכנסת של אדמו"ר הרש"ב שהיה קרוב לבית המלון.

ביום שני בבוקר, הגיע פרופסור מפורסם וערך בדיקות יסודיות. אבחנת הפרופסור היתה חמורה, הוא הביע חשש למחלת ה'טיפוס' הקשה והמדבקת.

ביום חמישי בשבוע התקיימה אסיפת רופאים. ובבוקר יום השישי, שוב התקיימה אסיפת רופאים מורחבת.

למחרת, יום השבת, החריף משעה לשעה מצבו של אדמו"ר הרש"ב.

עבר בית אדמו"ר הרש"ב לעיר רוסטוב. עם התקרבות הגרמנים לעיר סמולנסק הסמוכה לעיירה ליובאוויטש, עזב אדמו"ר הרש"ב את העיירה יחד עם בני ביתו. כשעלה על העגלה אמר בעצב רב לבנו, אדמו"ר הריי"צ: "בחודש מרחשון הגיע אדמו"ר האמצעי לליובאוויטש והתיישב בה, ועתה – בחודש מר חשון, 102 שנים לאחר מכן, אנו עוזבים את ליובאוויטש". תחילה לא ידעו היכן יקבע אדמו"ר הרש"ב את מקום מגוריו ואת יום הולדתו בכ' מרחשון חגג בעיר אוראל. באוראל הגיעה בקשה מהקהילה היהודית ברוסטוב (שעל נהר דון), שבניהם למדו בתומכי תמימים ליובאוויטש, שאדמו"ר הרש"ב יבוא לגור עימם. אדמו"ר הרש"ב קיבל את בקשתם ועבר לרוסטוב. באותה תקופה נמלטו חסידים רבים מאימי המלחמה והגיעו ממקומות שונים להתיישב בעיר רוסטוב. בהתוועדויותיו של אדמו"ר הרש"ב ברוסטוב נהגו החסידים לנגן בין השאר את ניגון רוסטוב ואת

ניגונו הידוע של ר' אשר מניקולייב.

תמונתו

בשנת תר"פ תיכנן אדמו"ר הרש"ב להגר מרוסטוב לטורקיה. באותה תקופה היתה גרוזיה מדינה עצמאית וכל משרדי ממשלתה נמצאו בבתי מלון ברוסטוב.

במשרד האוצר עבד יהודי שבראש השנה התפלל בבית הכנסת של אדמו"ר הרש"ב שהיה קרוב לבית המלון.

האיש סיפר לאנ"ש (אנשי שלומנו) כי מאימת הבולשיביקים המתקרבים לאזור, עומדים חברי ממשלת גרוזיה להפליג באוניה לטורקיה. מספר חסידי חב"ד עשירים שחשבו אף הם להצטרף למסע, הציעו לאדמו"ר הרש"ב כי יהגר עימם. הרעיון הוצע קודם לרבנית

הלוויתו

בשעות אחר הצהריים של יום ראשון, יצאה הלוויה גדולה מבית אדמו"ר הרש"ב בדרכה אל בית העלמין הגדול שבפאתי העיר רוסטוב. ארונו נישא רק על ידי תלמידי ה'תמימים' ובודדים מזקני אנ"ש. לפני הקבורה, פנה אדמו"ר הרי"צ אל שניים מגדולי החסידים ואל עוד אחד ואמר כי הם בית דין מיוחד, וכי קבורה זו נעשית על תנאי ובידו תמיד הרשות להעביר את עצמות אביו הקדושות אל מקום קבורת אבותיו הטמונים בליובאוויטש.

העברת האוהל

חסידי חב"ד ברוסטוב עשו כל שביכולתם כדי לשמור על 'אוהל' הציון שנבנה מעל קברו של אדמו"ר הרש"ב. בחורף שנת תרצ"ט, כאשר תכננו השלטונות ברוסטוב לבנות בניינים חדשים על שטח בית העלמין שבו שכן אוהלו של אדמו"ר הרש"ב, נתעורר הצורך להעביר את גופו הקדוש אל בית עלמין אחר. אדמו"ר הרי"צ אישר את ההעברה, ליווה אותה על כל שלביה וענה על כל ספק ובעיה שהתעוררו. בנוגע לשאלות ההלכתיות אמר שיפנו אל מחותנו רבי לוי יצחק שניאורסון (אביו של הרבי, נשיא דורנו).

בשעת לילה מאוחרת עשו החסידים את דרכם אל בית העלמין ולאחר בקשת מחילה מאדמו"ר הרש"ב, החלו בחפירה.

לנגד עיניהם נגלה מחזה מדהים – גופו הקדוש של אדמו"ר הרש"ב נשאר שלם (19 שנה לאחר הסתלקותו) וגם הטלית שכיסתה את זקנו ופניו אף היא נשארה שלימה. החסידים נטלו את הגוף הקדוש עם שלושה טפחים מעפר הקבר, הניחוהו על המיטה שהביאו עימם והעבירוהו למקום קבורתו החדש.

(תקציר מעובד מתוך האתר חב"דפדיה)

בנו יחידו של אדמו"ר הרש"ב, אדמו"ר הרי"צ, היה צמוד כל העת למיטתו של אביו. במוצאי שבת בשעה עשר, פקח לפתע אדמו"ר הרש"ב את עיניו והביט בבנו שרכן אליו כדי שיוכל להקשיב בתשומת לב לדברי אביו. קולו של אדמו"ר הרש"ב היה חד וברור: "אני עולה השמימה, את הכתבים אני משאיר לכם. קחו אותי לזאל (חדר היחידות) ונהיה ביחד". אדמו"ר הרי"צ החויר בהבינו את משמעות הדברים. אביו הבחין בכך ואמר לו: "התפעלות? התפעלות? מוחין! מוחין!".

מיטת אדמו"ר הרש"ב הועברה לאולם הגדול. רעייתו, מרת שטערנא שרה הגישה לו כוס קפה. שפתיו של האדמו"ר החלו מתנועעות בלחישה אך קולו לא נשמע. אחד המקורבים שהטה את אוזנו שמע את הרבי אומר את נוסח ההבדלה. מחשבה מבהילה חלפה, כי גם אדמו"ר הזקן בשעתו האחרונה עשה הבדלה על קפה שעות אחדות לפני הסתלקותו, שהיתה אף היא במוצאי שבת קודש.

לאחר השעה שתיים בלילה, הרים לפתע אדמו"ר הרש"ב את ידו הקדושה כששפתיו שוב רוחשות. אדמו"ר הרי"צ שעמד לצידי כל העת, הבין שאביו רוצה לברכו. הוא הרכין את ראשו עד שידיו של אביו היו מעל ראשו, וברכו בברכת אב. לאחר מכן ברך אף את שלוש נכדותיו – בנותיו של אדמו"ר הרי"צ.

ביום ב' ניסן תר"פ, שעה ארבע לפנות בוקר, ניכר היה כי אלו הם רגעיו האחרונים של האדמו"ר. עיניו נעצמו בדבקות ונשימתו הלכה ונחלשה. לפתע פקח את עיניו, הביט בבנו יחידו ושתי דמעות זלגו מעיניו הטהורות שמיד נעצמו שוב... תנועה קלה נוספת... אדמו"ר הרש"ב יישר את ראשו, סידר את ידיו ורגליו, ונשמתו הקדושה עלתה השמימה בקדושה ובטהרה.

להתמסר למלחמת בית דוד שתביא את הגאולה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

המלך, דוד מלכא משיחא.

...ומכיון שכל ענינים אלו נמשכים ומתבצעים על ידי תלמידיו ותלמידי תלמידיו (שתלמידי הרבי הם כבניו ממש) – הרי זה באופן ד"מה זרעו בחיים אף הוא בחיים" (שהרבי חי על ידי שתורתו מתקיימת בתלמידיו הנאמנים המקושרים אליו בכל נימי נפשם ובהנהגתם) כמאמר רז"ל אודות יעקב אבינו. ולהעיר שכל 'נשיא' בישראל הוא בדוגמת יעקב אבינו, כידוע מה שכתוב בספרי קבלה ש'נשיא' – ראשי תיבות 'ניצוצו של יעקב אבינו'.

ועל ידי כללות עבודתם של "חיילי בית דוד" פועלים הם את ביאת משיח צדקנו – דוד מלכא משיחא. ובפרט על ידי החיבור דנגלה דתורה ביחד עם פנימיות התורה באופן ששניהם נעשים תורה אחת – שזה היה עיקר חידושו של אדמו"ר מהורש"ב בייסוד ישיבת 'תומכי תמימים' (שתלמידיה הם היוצאים למלחמת בית דוד).

וכמובן שכדי לפעול את ביאת משיח צדקנו בגלוי זקוקים ללימוד פנימיות התורה. כפי שמביא אדמו"ר הזקן באגרת הקודש מה שכתוב ברעיא מהימנא: "ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו ספר הזוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמים" (מכיון שעתידין ישראל לטעום מ'עץ החיים', הוא ספר הזוהר, יצאו בזכות העיסוק בפנימיות התורה מן הגלות ברחמים). וכמו כן בוודאי שזקוקים ללימוד נגלה דתורה – כדי לדעת כיצד לקיים את המצוות בפועל ממש.

(מעובד מתוך שיחת הושענא רבה,

ספר 'התוועדויות' תשמ"ג)

ידועה שיחת אדמו"ר מהורש"ב (שנאמרה בפני תלמידי התמימים בשמחת תורה תרס"א בקשר להתייסדות ישיבת 'תומכי תמימים') בענין "כל היוצא למלחמת בית דוד כותב גט כריתות לאשתו". בשיחה זו מבאר הרבי הרש"ב כי תכלית ומטרת התייסדות ישיבת 'תומכי תמימים' היא להעמיד "חיילי בית דוד" שהם אשר יצאו למלחמת בית דוד. היינו שיהיו "נרות להאיר" בכל העולם כולו, ויחזקו ב'עקבתא דמשיחא' (בימים האחרונים הקשים מנשוא שלפני ביאת המשיח) את האמונה בביאת המשיח שיוליכנו אל גאולה האמיתית והשלימה. ודוקא בזמן דעקבות משיחא, שאז ישנם אלו אשר "חרפו אויבך ה', אשר חרפו עקבות משיחך".

בעקבות משיחא ישנם כאלו אשר "חרפו עקבות משיחך", כלומר שאינם רוצים שיכריזו ויצעקו "משיח נאו", למרות שגם הם יודעים שעל פי ההוראה הברורה שבגמרא ומדרשי חז"ל נמצאים אנו בזמן ד'עקבות משיחך".

וזוהי מלחמתם של חיילי בית דוד – אשר הם הארה וגילוי דמשיח צדקנו – לצאת כנגדם, ולחזק את האמונה בביאת משיח צדקנו. וכמבואר בארוכה כל פרטי הענינים שנאמרו ב'שיחה' הנ"ל [שכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו קורא אותה בשם 'מאמר'].

...והנה מכיון שאדמו"ר הרש"ב הכריז וגילה שהוא מייסד ומעמיד את 'חיילי בית דוד', אשר יצאו ל"מלחמת בית דוד" – דוד מלכא משיחא, ועל ידי זה תבוא הגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו – הרי בזה מודגשת ביותר השייכות שבין אדמו"ר הרש"ב לדוד

הסיפור השבועי

חשש של חשש

"באותה עת היה עולם הישיבות שרוי במשבר, שכן תלמידי ישיבות רבים הלכו שבי אחר רוחות ה'השכלה' וגררו אחריהם את חבריהם. בעקבות זאת נסגרו ישיבות רבות. בחורים יראי ה' למדו בקבוצות קטנות בבתי המדרש בעיירות. הישיבה שלנו בפרשבורג היתה מהמועטות שפעלו, והרבי הרש"ב ביקש לתהות על אופייה וסדריה.

"הזמנתי את הרבי ובנו לבוא אל אכסנייתי, והם שוחחו עמי על הישיבה וקיבלו את כל המידע שהיה דרוש להם. בעקבות הביקור הזמנתי לביקור גומלין במלוננו של הרבי הרש"ב.

"קבענו מועד, ובאתי אל מלוננו של הרבי הרש"ב. הרבנית, רעייתו של הרבי, פתחה את הדלת והזמינה אותי להיכנס. בטרם נכנסתי אל הרבי אמרה שרצונה לבקש ממני בקשה אישית.

"היא פנתה אליי ואמרה: 'בעלי סובל מכאבי שיניים קשים ומסרב ללכת לרופא השיניים, מפני החומרות ההלכתיות שעליהן הוא מקפיד. בהיותך רב ופוסק הלכה, אני מבקשת ממך לדבר איתו ולומר לו שהדבר מותר, ושעליו לגשת לרופא שיניים ולשים קץ לסבלו'.

"הבנתי מיד מה גרם לרבי להימנע מטיפול השיניים. באותה עת החומר ששימש לסתימות בשיניים היה מתכת, והימצאות מתכת בפה עוררה דיון בענייני כשרות, אם המתכת יכולה להפוך לחלבית או לבשרית או 'לבלוע' חמץ...

"נדהמתי. שאני אפסוק לרבי מליובאוויטש? ובכל זאת, הרבנית מתעקשת. הסכמת.

"נכנסתי אל הרבי, שוחחנו בדברי תורה, וכשסיימנו אמרתי: 'במחילה מכבוד תורתו, לא הייתי מעלה על

זה היה בשנת תשי"ב, בתום ביקור של הרב צבי גרינוולד, אז מדריך צעיר בישיבת חתם סופר בירושלים, אצל נשיא הישיבה, רבי עקיבא סופר.

הרב גרינוולד (איש חינוך ותיק ומוערך, המתגורר כיום בכפר חב"ד) נהג להביא מעת לעת את התלמידים אל נשיא הישיבה, והוא היה משוחח עמם בדברי תורה ומשמיע באוזניהם דברי עידוד וחיזוק.

בתום אחד הביקורים האלה ביקש רבי עקיבא סופר מהרב גרינוולד להישאר, ואמר לו: "הלוא אתה חסיד חב"ד, אספר לך סיפור שממנו אפשר ללמוד מהו רבי".

רבי עקיבא סופר היה בנו של רבי שמחה בונם סופר, ששימש רבה של פרשבורג. אביו נפטר בגיל צעיר יחסית, ובנו נתמנה לממלא מקומו ברבנות העיר ובנשיאות ישיבת חתם סופר.

וכך סיפר רבי עקיבא סופר:

"פעם אחת נסעתי לאחת מערי המרפא בצ'כוסלובקיה – אינני זוכר אם זו היתה מרינבד או קרלסבד. זו היתה עיר משופעת במרחצאות מרפא, ורבים באו להירפא בה.

"בעודי צועד ברחוב המרכזי הבחנתי ביהודי נשוא פנים היושב על ספסל לצד נער צעיר. מיד זיהיתי מי הם: אלה היו אדמו"ר הרש"ב (רבי שלום-דובער) מליובאוויטש ובנו הריי"צ (רבי יוסף-יצחק).

"כשהתקררתי אליהם קמו לכבודי. נדהמתי. האם הרבי מליובאוויטש ובנו צריכים לקום מפניי?!... הרבי הרש"ב פנה אליי: 'שלום עליכם רבה של פרשבורג! בידנו דרישת שלום טרייה מהישיבה שלכם בפרשבורג!'

"שוב הופתעתי. כיצד הם מגיעים לישיבה שלי? הרבי סיפר על רצונו לפתוח ישיבה (לימים ישיבת 'תומכי תמימים').

העוף?... ובכן, נניח שאכלתם ועברתם פעם אחת על "חששא דחששא". קרה מה שקרה ועכשיו יש לכם ענין לתקן'.

"הרבי הרש"ב המשיך: 'אולם כאן יש איסור "חששא דחששא" תמידי, יום ולילה. אין זו אכילה חד פעמית. הכאב הזה של "חששא דחששא" כואב הרבה יותר מכאב שיניים!"

מסיים הרב גרינוולד: "הרב סופר הצביע לעבר מרפאת השיניים של הד"ר חננאל הסמוכה לביתו ואמר בהתרגשות: 'אני רואה את סבלם של מי שבאים אל הרופא עם כאבי שיניים, אך הרבי אמר שחששא דחששא כואב יותר! כשאמר זאת אחז בי רעד'... "והרב סופר סיים ואמר בסערת נפש: 'נו, האם אתה יודע עכשיו מהו רבי? המבין אתה?!"

(על-פי סיפורו של הרב גרינוולד לתכנית 'תורת חיים' של JEM)

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע

דעתי להתערב בענייניו, אבל זו בקשתה של "אשת חבר כחבר"... היא ביקשה ממני לדבר עם הרבי ולבקשו שיפנה אל רופא השיניים'...

"הוספתי ונימקתי: 'אין כאן בעיה הלכתית של ממש. המזון המוכנס לפה אינו רותח, שכן ה"כלי ראשון" עומד על האש, וממנו המזון עובר למצקת, וממנה לצלחת, לכף, ורק אחר כך לפה. אין כאן איסור; המתכת לא "בלעה" בשר או חלב או חמץ. נשאר רק שמץ של חשש, "חששא דחששא", האם בשביל זה צריך לסבול כאב שיניים?"

הרב גרינוולד ישב מרותק לסיפור, והרב סופר המשיך: "אתה יודע מה ענה לי הרבי? הרבי השיב: 'רבה של פרשבורג! הלוא אתם יודעים שלפעמים השוחט ששחט את העוף הרגיש שהשחיטה לא היתה מושלמת. לא שחט ושלום היתה "פגימה" בסכין השחיטה, אלא שהוא הרגיש כי תנועת הסכין לא היתה מושלמת. זה מקרה של "חששא דחששא", ומתעוררת שאלה: האם לאכול את

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת וירא

מלאכים כבני אדם

שלושה ימים לאחר שקיים את מצות המילה, יושב בחברון אברהם אבינו ביום חם מאד בפתח אוהלו, ומצפה בכל לב לעוברי אורח כדי שיזמינם להתארח אצלו. הקב"ה, 'שהוציא חמה מנרתיקה' על מנת להרחיק עוברי אורח מאברהם המחלים ממילתו, נגלה אליו לבקר ולשאול בשלומו.

לנוכח צערו של אברהם על העדר עוברי אורח, שולח ה' אליו שלושה מלאכים המתראים כבני אדם. משאך מבחין אברהם באורחים, מבקש הוא את סליחת ה' 'אורחו הגדול', וממהר לרוץ לקראתם להזמין אל אוהלו. הוא מציע להם 'רחיצת רגלים', מנוחה בצל וארוחה כיד המלך. עד מהירה מגלה אברהם כי הפעם אין מדובר בסתם אורחים, כי אם במלאכים אשר נשלחו לבצע שלוש משימות. מלאך אחד מחולל את פלא החלמתו המיידית של אברהם; מלאך שני תפקידו לבשר לו ולשרה אשתו כי בעוד שנה יולד להם בן, למרות זקנתם המופלגת; המלאך השלישי שליחותו להביא אל הפועל את הגזרה האלוקית - הפיכת סדום ועמורה - בשל רעת תושביה והשחתת דרכם.

איש החסד מלמד זכות

עם סיום שליחותם בבית אברהם, יוצאים המלאכים

לשליחותם בסדום. ובהיות אברהם 'אב להמון גויים' עמי הארץ, מגלה לו ה' מהו יעדם הבא של המלאכים. כשמוע אברהם, איש הטוב והחסד, אודות גזר דינם הנורא של אנשי סדום ועמורה, נעמד הוא לפני ה' ללמד זכות ולבקש עליהם רחמים. בדו שיח שמתנהל בינו לבין ה' מנסה הוא שוב ושוב לבדוק אולי ישנם בעיר כמה צדיקים (10,20,30,45,50) שזכותם תגן על יושביה. אך משמתבר לו כי אין בה אפילו עשרה צדיקים, חדל אברהם מלבקש בהבינו כי כלתה הרעה מאת ה' על אנשי סדום ועמורה.

הצלת לוט ובנותיו

בהגיע המלאכים לעת ערב לסדום, פוגשים הם את לוט המשמש כמנהיג וכשופט בעיר. לוט, אחיינו של אברהם שספג והושפע מדרכי דודו, מזמינם מיד להתארח בביתו. עד מהירה, משאך נודע הדבר בעיר, נסערו כל תושביה: היתכן? הכנסת אורחים בניגוד לחוקי סדום!?!...

אנשי העיר מתקהלים מול ביתו של לוט ותובעים כי יוציא אליהם את אורחיו כדי לעשות בהם שפטים. לוט יוצא אליהם ומנסה להרגיע את שכניו הזועמים ולרצותם. לשם כך מוכן הוא אף למסור להם את בנותיו תחת אורחיו, אלא שכל נסיונותיו עולים בתוהו וההמון מסתער על הבית לחדור פנימה בכח. המלאכים אוחזים בלוט, מכניסים אותו הביתה וסוגרים אחריהם את הדלת.

ושוב נלקחת שרה אל בית המלך

חורבנה של סדום משפיע על האזור כולו, ושיירות אינן עוברות עוד במרחב חברון. אברהם מחליט להעתיק את מגוריו לגרר אשר בתחום שלטונו של המלך אבימלך. גם בגרר, כדי שלא לסכן את חייו, שוב מציג אברהם את שרה כאחותו. וגם עתה, כדוגמת מה שאירע בירידתו למצרים, נלקחת שרה ע"י הפלישתים אל בית המלך. ה' נגלה אל אבימלך בחלום הלילה ומודיעו כי נחרץ דינו למות על שלקח אשת איש. אבימלך משיב כי לא עשה זאת בזדון שהרי לא ידע כי נשואה היא. אזי מצווהו ה' שישב את האשה לביתה ושיבקש מבעלה שיתפלל בעבורו שלא ימות.

אבימלך מספר עם בוקר לעבדיו על חלומה. הוא קורא לאברהם וטוען ומתמרמר כנגדו על שלא גילה כי מדובר באשתו. אברהם משיבו כי לא שיקר בהציגו את שרה כאחותו, כי בת אחיו היא. המלך משיב לאברהם את שרה אשתו, ומלבד המתנות שמעניק לו – צאן ובקר ועבדים ושפחות וממון רב, מאפשר הוא לו להתיישב בארצו היכן שירצה כאזרח כבוד. אזי מתפלל אברהם בעבורו והאלוקים מסיר את מכת העקרות אשר אחזה בכל בית המלך בשל שרה.

שרה יולדת בן

כהבטחת המלאך, בחלוף שנה יולדת שרה לעת זקנתה בן לאברהם בן המאה שנים. לרך הנולד ניתן השם יצחק ואברהם מל אותו על פי ציווי ה' בהיותו בן שמונה ימים. כאשר נגמל (פוסק) הילד מלינוק בגיל שנתיים עורך אברהם סעודת הודיה.

גירוש הגר וישמעאל בנה

יצחק וישמעאל גדלים יחד בבית אחד. הדבר מעורר מורת רוח אצל שרה החוששת מפני השפעתו השלילית

באותה שעה מכה ה' בעיוורון את הצובאים על הבית עד כי אינם מוצאים את הפתח. עתה, בהיותם מוגנים בתוך הבית מבקשים המלאכים מלוט כי יכנס מיד את כל משפחתו על מנת להימלט קודם אור הבוקר מן העיר העומדת להיחרב.

המלאכים אינם מותירים ללוט שהות להתווכח עם חתניו המלגלגים על "דברי ההבל" שלו, ומאיצים בו להזדרז. הם מוציאים אותו ואת אשתו ובנותיו אל מחוץ לעיר, תוך שהם מזהירים אותם באזהרה חמורה לבל יביטו לאחוריהם (לראות כיצד מנחית ה' אש וגופרית מן השמים להחריב את ערי סדום ועמורה להופכם לעיי חרבות). לבקשת לוט, מסכימים המלאכים כי יתישב בעיר צוער (החדשה יחסית ועדיין לא גדשו חטאיה) שאינה צפויה להיחרב.

עם עלות השחר, כשנהפכת סדום ועמורה, אשת לוט אינה מתאפקת ומביטה לאחור ומיד הופכת היא לנציב מלח. ממקום מושבו צופה אברהם בתמרות העשן המיתמרות מן העיר החריבה.

לוט בא על בנותיו

מכל יושבי סדום ניצלים רק לוט ושתי בנותיו. מפוחד, נמלט הוא גם מצוער עם בנותיו אל ההרים, ושם במערה מוצאים הם מקלט. בת לוט הבכורה משוכנעת כי חרב העולם כולו וכי נותרו רק הם לבדם. היא מציעה לאחותה הצעירה לעשות מעשה כדי לקיים את העולם: הן משקות את אביהן כמות יין גדולה כדי להביאו למצב בו לא יהיה מודע לנעשה איתו. אזי שוכבות הן עמו בשכרותו, האחת בלילה אחד והשניה בלילה אחר, על מנת להביא ילדים לעולם החרב. שני בנים נולדים ללוט מבנותיו: הבכורה יולדת את **מואב** – ממנו קם העם המואבי; והצעירה יולדת את **בן עמי** – ממנו קם העם העמוני.

תהיה הזכות הגדולה שתעמוד לו ולזרעו עד עולם. אברהם מצטוו לקחת את בנו יצחק אל הר המוריה ולהקריבו לה' לעולה.

למרות הקושי הנורא שבדבר אין אברהם מהסס כלל, ומזדרז ומשכים בבוקר ויוצא מיד לבצע את הציווי. הוא חובש בעצמו את חמורו, לוקח עמו את בנו יצחק וגם את ישמעאל ואליעזר עבדו כמלווים, ויחדיו יוצאים הם אל הר המוריה. לאחר שלושת ימי הליכה נראה ממרחק המקום המיועד. אברהם משאיר את המלווים מאחור עם החמור ומניח על כתפי יצחק בנו את העצים המבוקעים. אזי נוטל הוא בעצמו את אבן האש ואת המאכלת ושניהם ממשיכים בדרכם אל הר המוריה. בהיותם בדרך, שואל יצחק את אביו היכן הוא השה שיקריבוהו לעולה? ואף כי מתשובת אברהם אשר הדבר נתון בידי ה', וגם מבין הוא את העומד להתרחש, בכל זאת ממשיך יצחק לצעוד עם אביו ללא עוררין ובהשלמה גמורה.

בהגיעם למקום מקים אברהם מזבח ועוקד את יצחק בנו על גביו. אברהם נוטל את המאכלת ומניפה... והנה לפתע שומע הוא את קול מלאך האלוקים המצווהו לעצור, ומוסיף המלאך ואומר "כי עתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה..." ה' מזמן למקום איל ואברהם מעלהו על המזבח תחת בנו.

בזכות עמידתו בנסיון העקדה נשבע ה' לאברהם ומברכו כי זרעו ירבה ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים, ובאשר יהיו הם מבורכים יבורכו על ידם גם שאר העמים.

לידת רבקה

אברהם שב לבאר שבע ושומע כי בינתיים גדלה משפחת אחיו נחור וכי נולדו לו אחיינים (אלא שעדיין אין אברהם יודע כי ביניהם גם בת ושמה רבקה).

של ישמעאל ה'פרא אדם' על בנה. היא מודיעה נחרצות לאברהם כי אין הגר וישמעאל בנה יכולים עוד להתגורר עימם בביתם ודורשת ממנו לגרשם וכן שלא יהיה להם חלק בירושה. בשומעו על מעשיו הרעים של ישמעאל, מצטער על כך אברהם ומתקשה לגרשו מן הבית. ה' אומר לו כי עליו לשמוע בקול שרה באשר בנו יצחק יהיה יורשו וממשיך דרכו - "כי ביצחק יקרא לך זרע" ואין לו להצטער בנוגע לישמעאל כי גם הוא יהיה לגוי גדול.

הגר וישמעאל מגורשים מן הבית ויוצאים אל מדבר באר שבע. לאחר שכלים המים שברשותה, משכיבה הגר את בנה תחת אחד השיחים ומתרחקת בוכיה שלא לראות בצער הילד ובמותו. והנה מתגלה מלאך ה' אליה ומבטיחה כי בנה יגדל, וממנו יקום עם גדול. אזי פוקח אלוקים את עיניה והיא רואה באר, ממנה היא דולה מים להשקות את בנה. ישמעאל ניצל וגדל במדבר ובבגרותו נושא הוא אשה מצרית.

באר שבע

אבימלך רואה בגדולתו והצלחתו האלוקית של אברהם, ומגיע אליו עם פיכול שר צבאו לבקשו כי יכרות עימו ועם זרעו ברית. הם כורתים ביניהם ברית ומיישבים את ענין הבארות שגזלו עבדי אבימלך מאברהם. על שם שבועתם נקרא המקום ההוא באר שבע. אברהם נוטע בבאר שבע אשל (ראשי תיבות - אכילה שתיה לינה) ומקים במקום מרכז גדול להכנסת אורחים שתכליתו הפצת שם ה' וגדולתו בפי כל.

עקידת יצחק

לאחר שכבר עמד בתשעה נסיונות קשים, מנסה ה' את אברהם בנסיון נוסף, הקשה מכולם, שתכליתו חיזוק הקשר בין אברהם וזרעו לבין הקב"ה. עמידתו בנסיון זה

שיחה אישית
ולימוד מעמיק
עם בעל התניא

הדרך שלך להכיר את עצמך

הרב אליהו דסלר:

"הרב שניידר ז"ל מלונדון היה תמיד מספר על לימוד ה'תניא' של הרב דסלר, שבעת יגיעתו בלימוד זה, היה כורך סמרטוט לח על מצחו, מרוב המאמץ העיוני".

הגאון רבי אברהם יצחק הכהן קוק:

"גדול ונשגב הוא הלימוד במקצוע החב"ד". "נמשכתי לעיין בהם עוד בילדותי".

(אגרות הראי"ה)

הרב ירום אברגיל:

"אף על פי שיש ש"ס ויש פוסקים ויש קבלה - כל זה הוא הרכוש, אבל היהלום שבכתר זה רק החסידות של בעל התניא."

(הרב ירום אברגיל בהקדמה לספרו בצור ירום)

בוודאי שמעת על ספר התניא
זו ההזדמנות שלך להעמיק בספר.

סדנא יחודית מרוכזת בת 11 מפגשים מתומצתים עם
הרב יאיר כלב - כלים לחינוך עצמי על פי התניא.
- השיעורים שזורים בניגוני חב"ד עתיקים בליווי גיטרה -

**הסדנא תתקיים בימי רביעי בשעה 20:30
באולם בית כנסת היכל יעקב רחוב ריינס 17 ירושלים**
אחת לשבועיים מפגש פתיחה
בח' מר חשוון 9/11/16 מסיימים ב' ניסן 29.3.17

אם גיבולא אמתן לרא

רישום מומלץ אך לא חובה

לקבלת סילבוס נושאים מפורט:

tanya71097@gmail.com • 052-682-3799

מקומות לגברים ונשים בהפרדה מלאה • מחיר 10 ש"ח • לבני ישיבות וסטודנטים ללא תשלום

הפך הברכה לשבועה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"וירא והנה איל... ויעלהו לעולה תחת בנו"

בסיום פרשתנו מסופר על עקדת יצחק, הניסיון העשירי והקשה ביותר של אברהם אבינו. אברהם הלך למלא את ציווי ה', אך ברגע האחרון קרא אליו מלאך מהשמים ועצרו מלשחוט את בנו. אז נשא אברהם את עינו, "וירא והנה איל... ויעלהו לעולה תחת בנו".

את המילים "תחת בנו", מפרש רש"י: "על כל עבודה... היה מתפלל ואומר: יהי רצון שתהא זו כאילו היא עשויה בבני. כאילו בני שחוט, כאילו דמו זרוק וכו'". כלומר, אברהם לא הסתפק בהקרבת האיל כתחליף לבנו, אלא ביקש שהדבר ייחשב כאילו הקריב ממש את בנו.

קריאה שנייה

לאחר שהקריב את האיל, קרא אליו המלאך שנית ואמר: "בי נשבעתי נאום ה', כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך, כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך וגו'". רואים אנו אפוא, שהקרבת הקרבן גרמה שהקב"ה יישבע לו על הברכות שבירכו.

נשאלת כאן השאלה, מדוע באה השבועה רק לאחר שהעלה את האיל, ולא היה די בעצם נכונותו להעלות את בנו כקרבן על פי ציווי ה'? עוד עלינו להבין, מדוע אמר אברהם על כל פעולה "יהי רצון שתהא זו כאילו היא עשויה בבני"?

פער הביצוע

הסבר הדבר נעוץ בפער הקיים בין נכונות לבצע דבר מה לבין ביצועו בפועל. אדם שמוכן למסור את נפשו למען

קידוש השם, גם אם הדבר מוחלט אצלו לגמרי, אינו עומד בדרגתו של מי שאכן מסר את נפשו בפועל ממש. שכן, כאשר צריכים לבצע את הדבר בפועל, נדרשים כוחות נפש גדולים ועצומים יותר.

אברהם אבינו שמע מהקב"ה ציווי להקריב את בנו, והיה מוכן לבצע זאת בלא הרהור. בפועל, עצרו המלאך מלבצע זאת, וכך נשארה בידו רק הנכונות, אך לא הביצוע המעשי. לכן התפלל אברהם על כל פעולה שעשה באיל, שתיחשב כאילו היא עשויה בבנו, והוא אכן הרגיש כך בשעת מעשה. על ידי זה נחשב הדבר כאילו העלה את יצחק לקרבן בפועל, וגם על יצחק חל מאז גדר של קרבן (והוא נקרא "עולה תמימה").

תוקף נצחי

על ידי מסירות נפש מיוחדת זו, זכה לקבל את ברכות הקב"ה בתוקף של שבועה, ששום דבר אינו יכול לבטלה. ברכה סתם עלולה להתבטל על ידי חטא ועוון, אבל שבועה של הקב"ה – שום דבר אינו יכול לבטלה. זאת השיג אברהם דוקא על ידי הקרבת האיל, מתוך מחשבה ותפילה כאילו הוא מקריב את בנו ממש.

שבועה זו של הקב"ה, בזכות עקדת יצחק, עומדת לזכותו של עם ישראל בכל הדורות, עד שלימות הברכה – "ויירש זרעך את שער אויביו", ברכה שתתקיים במלואה בגאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו, בקרוב ממש.

(מעובד מתוך גליון 'שיחת השבוע',

על פי 'לקוטי שיחות' כרך ל')

חסידות על הפרשה וירא

'ציפור המדברת', והמלך מתענג מזה. ונשאלת השאלה: מדוע לא יביאו לפניו בני אדם המדברים בבינה יתירה יותר מאשר הציפור? אלא התענוג הוא מהחידוש שבדבר.

(מעובד מתוך אור-התורה חלק ב, עמ' 566)

מביט לסוף דבר מראשיתו ארדה נא ואראה (יח, כא) ארדה נא: ... לסוף מעשיהם (רש"י)

אנשי סדום אכן חטאו במעשיהם הרעים, אבל זה שהקב"ה הענישם היה לא רק מצד ראית המעשים כשהם לעצמם, אלא גם מצד שהסתכל ל"סוף מעשיהם" - האם יתחרטו ויחזרו בתשובה על מעשיהם הרעים, או שהם עתידים להישאר ברשעתם.

(מעובד מתוך ספר-המאמרים תש"ג עמ' 88)

התענוג שבחידוש

"צחוק עשה לי אלוקים, כל השומע יצחק לי" (כא, ו)

"אלוקים" - מידת הדין והגבורה, רומז לבחינת הגבורות שבנפש, דהיינו יצר הרע ונפש הבהמית.

"צחוק עשה לי אלוקים" - על ידי תיקון והמתקת גבורות אלו נעשה "צחוק" ותענוג למעלה.

ואף שההתבטלות של יצר הרע ונפש הבהמית לאלוקות כאן בעולם הזה, אין לה כל ערך לעומת הביטול השורר בעולמות עליונים (ואם כן, לכאורה, במה כחה לגרום צחוק ותענוג למעלה), מכל מקום, דוקא התבטלות זו, כאן למטה, היא הגורמת תענוג למעלה - מפני החידוש שבה.

משל למה הדבר דומה, למלך ששריו מבקשים להסב לו תענוג, אזי הם מביאים לפניו דבר חידוש כדוגמת

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנפש

תניא מודעות עצמית ביהדות

שבת שלום!!!

ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:17	16:03	י-ם
17:18	16:17	ת"א
17:16	16:07	חיפה
17:20	16:21	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון